

Державна податкова служба України
Головне управління
ДПС у Черкаській області

Обов'язкове декларування доходів

Із 1 січня 2024 року стартує кампанія декларування громадянами доходів, отриманих упродовж 2023 року. Річну податкову декларацію про доходи за минулий рік зобов'язані заповнити й подати до 1 травня 2024 року громадяни, які отримали доходи, з яких у 2023 році не сплачено податок на доходи фізичних осіб. Про це говорить у відео на каналі управління «Допомога платнику» начальник відділу податків і зборів з фізичних осіб у м. Черкасах та проведення камеральних перевірок управління оподаткування фізичних осіб Віталій Лушников.

За його словами, відповідно до вимог Податкового кодексу України обов'язковому декларуванню підлягають:

- доходи, з яких при нарахуванні або виплаті ПДФО не утримувався;
- доходи від особи, яка не є податковим агентом (в тому числі від здачі в оренду власного рухомого чи нерухомого майна, продажу власного майна, продажу власної сільгосппродукції фізичним особам, тощо);
- спадок від осіб, які не є членами сім'ї першого та другого ступеня споріднення та подарунки від осіб, які не є членами сім'ї першого ступеня споріднення;
- доходи від продажу інвестиційних активів;
- іноземні доходи.

«Для зручності платників та спрощення процедури декларування доходів громадянами, на офіційному вебпорталі ДПС в Електронному кабінеті у розділі «ЕК для громадян» працює електронний сервіс «Декларація про майновий стан і доходи», – зазначає Віталій Леонідович. – За допомогою цього сервісу можна заповнити декларацію та надіслати її до контролюючого органу в електронному вигляді з копіями первинних документів, зокрема, для використання права на податкову знижку».

Якщо громадянин не подає декларацію про доходи або подає її з порушенням вимог податкового законодавства, то це може мати такі наслідки:

- Штрафна санкція в розмірі 340 грн, за кожне таке неподання або несвоєчасне подання, а за ті самі порушення, вчинені платником протягом року, передбачена штрафна санкція в розмірі 1020 грн. Крім того, застосовується адміністративний штраф у розмірі від 51 грн до 136 грн, а у разі повторного порушення – від 85 грн до 136 грн.
- Перевірки: Якщо податкова служба виявить, що громадянин не декларував свої доходи, то можуть бути розпочаті податкові перевірки, під час яких громадянин може бути перевірений на відповідність податкового законодавства.
- Кримінальна відповідальність: Якщо податкова служба встановить, що громадянин не декларував свої доходи з метою ухилення від сплати податків, то може бути порушено

кримінальну справу за статтею 212 Кримінального кодексу України «Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)».

Варто пам'ятати, що невиконання обов'язку декларування доходів може мати серйозні наслідки.

У разі неподання платником податків в установлений термін податкової декларації (якщо таке подання є обов'язковим), податковий орган на підставі наявної податкової інформації (зокрема, розрахунку за ф. 4ДФ, поданого податковим агентом, де зазначена сума нарахованого (сплаченого) доходу), за результатами документальної позапланової перевірки, має право самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податку (п.п. 54.3.1 ст. 54 ПКУ).

Самостійне визначення суми податкового зобов'язання платника податків податковим органом тягне за собою накладення штрафу в розмірі 25% суми визначеного податкового зобов'язання. При повторному протягом 1095 днів визначенні суми податкового зобов'язання з цього податку – тягне за собою накладення штрафу у розмірі 50% суми нарахованого податкового зобов'язання (п. 123.1 ст. 123 ПКУ).

Оподаткування інвестиційного доходу

У разі, якщо внаслідок укладання договору купівлі-продажу інвестиційного активу виникає позитивне значення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами за наслідками звітного (податкового) року – такий дохід включається до загального річного оподаткованого доходу платника податку.

При цьому фізична особа, яка отримує інвестиційний прибуток, повинна надати податкову декларацію у встановленому порядку та у відповідних випадках, сплатити податок на доходи фізичних осіб за ставкою 18 %.

Податкова декларація подається за базовий звітний період, що дорівнює календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб – до 1 травня року, що настає за звітним, крім випадків, передбачених розд. IV Податкового кодексу України.

Якщо договір купівлі-продажу інвестиційного активу, укладений у звітному році, а кошти від продажу інвестиційного активу фактично надійдуть у наступному році, то платник податку повинен задекларувати дохід у вигляді інвестиційного прибутку за підсумками року, в якому фактично отриманий такий дохід та у відповідних випадках, сплатити податок на доходи фізичних осіб за ставкою 18 %.

Іноземні доходи

Базою оподаткування податком на доходи фізичних осіб для доходів, які отримані платником податку в іноземній валюті, є ці доходи, що перераховані у гривню за валютним курсом Національного банку України, який діяв на момент нарахування (отримання) таких доходів.

Також звертаємо увагу, що податковим законодавством передбачена можливість зарахування податків та зборів, сплачених за межами України.